

Orf

Tot op de huid

Christiaan Bakker

Ik roep de keurige, wat ongegrust ogende jongedame op pumps binnen, geflankeerd door haar even hippe zoontje met kleurige sneakers aan. Ik geef aan dat ik uit de brief van de huisarts begrijp dat er een plek zit op de onderarm. Roel, een jaar of zes oud, springt overeind en wijst indringend naar de aangedane arm. Ik besluit Roels raad maar gelijk op te volgen en slik de vragen die ik heb eerst in.

De roze tuniek gaat wat omhoog en aan het te beoordelen oppervlakte verschijnt een wat weke blaarachtige bult. Met een rode alarmrotonde er omheen. Meer om aandacht kan een huidlaesie niet vragen. Een sterk typisch beeld voor een kenmerkend verschijnsel. Het betreft een onschuldige infec-

tie met een hobbit-achtige naam: Orf! De naam in de volksmond is 'lammerziekte'.

Het is een virus, dat via geïnfecteerd vee (meestal schaap) wordt overgedragen. Een (para)pokkenvirus welteverstaan, maar het staat gelukkig zeer ver af van de – overigens door vaccinatie uitgeroeide – echte (gevaarlijke) pokken. Besmetting verloopt via de bek of de uier van het beest.

Het virus landt in een opvallend wondje van de huid van de mens. Overgestoken! In de nieuwe gastheer of -vrouw probeert het virus ook te vermenigvuldigen, echter de weerstand in onze mensenhuid is weerbarstiger. De plek in de huid kan er weliswaar opvallend uitzien en zelfs op verschillende momenten in de tijd steeds vreemder. Van

bultje, naar blaar, tot bloedblaar en korst met wond. Maar ondertussen is ons immuunsysteem al driftig bezig de indringer tot een halt te roepen. En wij winnen! Iets dat, zonder beperkingen in het immuunsysteem, een eenvoudige en altijd succesvolle klus is. De rommel wordt opgeruimd en het avontuur van het virus eindigt voortijdig.

Orf zonder bijpassend verhaal is als sleutel zonder slot. Als kleren de vrouw (en zoon) maken, dan is het nu in ieder geval niet de typische werkkledij voor een schapenboerin.

Ik vraag of ze boert of wellicht huisdieren heeft. Het antwoord is ontkennend. Ik vraag haar of ze anders nog bij de kinderboerderij of dierentuin zijn geweest en dan valt het kwartje. „Mama, we hebben toch samen die alpaca's gevoerd laatst bij de overburen?“, bezegelt Roel de diagnose. Ik leg hen uit dat ik aan Orf denk, hoe de infectie waarschijnlijk is opgelopen, en dat er geen behandeling nodig is. Een

De rommel wordt opgeruimd en het avontuur van het virus eindigt voortijdig

vertwijfelde blik. „Dokter, voor mij is behandeling van deze gekke plek wel echt nodig! U zou er zelf eens zo bij moeten zitten, dus wat doet u eraan?“

Alvorens aan te geven dat er tegen dit virus überhaupt geen behandeling is, laat ik haar op internet een folder met foto's zien. „Waarachtig, dat is mijn arm!“, zie ik een opvrolijkende dame in mijn ooghoek. Ze leest aandachtig de informatie en ziet staan dat er geen behandeling nodig is, tenzij er echt onduidelijkheid is over de diagnose. „Fantastisch, dank u wel, wij kunnen verder zo en weten genoeg. Roel, kom we gaan.“ Maar voor Roel is dit een versnelling te hoog. „Moet er niet een pleister op?“

„Nee Roel, heb ik net gelezen: juist niet en ook geen zalf, het komt vanzelf goed en komt ook niet meer terug. Dat zei ik toch al.“

Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe